

С. Ф. РУСОВА ПРО ПОНЯТТЯ «УКРАЇНСЬКА ШКОЛА»

Софія Федорівна Русова ввійшла в історію як видатний український педагог, громадсько-освітній діяч, письменниця, теоретик і практик у галузі суспільного дошкільного виховання кінця XIX–початку XX ст., автор праць та ідей, які стали величезним внеском у теорію освіти.

Аналіз педагогічних праць («Загальноземський з'їзд в справах народної освіти» (1910), «Просвітній рух на Україні в 60-х роках» (1911), «Нова школа» (1914), «Націоналізація дошкільного виховання» (1912), «До сучасного становища народного вчителя» (1912), «Ідейні підвалини школи» (1913), «Націоналізація школи» (1917), «Педагогічні основи нової школи» (1923), «Нова школа соціального виховання» (1924) та ін.) довів, що в науковій спадщині педагогині привертає увагу питання школи, виокремлюється ідея нової української школи – єдиної, діяльної, обов'язкової і безплатної; такої, що базується на принципах активності, індивідуалізації, соціалізації, гуманізації, природо- і культуровідповідності виховання. Єдина школа, за висновком С. Русової, «бере дитину з дошкільних організацій на 7-му році й доводить до 14 літ, і тоді вже робиться диференціація по різних галузях промислово-професійної освіти»[1, с. 7].

На думку С. Русової, найголовнішою ознакою школи суверенної держави є її національний характер. Так, у брошурі «Нова школа» (1917) вона писала: «Велике слово – школа! Се скарб найкращий кожного народу, се ключ золотий, що розмикає пута несвідомості, се шлях до волі, до науки, до добробуту. У вселюдським житті тільки той народ і бере перемогу, який має найкращу школу» [2, с. 207].

Софія Федорівна зазначила, що народ, який не має своєї школи, відстає від інших, для нього зачинені двері для розвитку своєї культури і такому народу призначені економічні злидні й культурна смерть. «Сучасним гаслом усякого свідомого українця мусить бути завдання: рідна школа на Україні».

Вона розробила загальні засади майбутньої національної школи, які виклала у «Проекте нової свободної школи для України», вважаючи школу провідним чинником і засобом соціально-економічного та культурно-освітнього визволення українського народу, важливою умовою його самореалізації, виховання національної самосвідомості.

Отже, на думку С. Русової, українська школа – це школа, яка є засобом громадянського виховання, формування громадянина власної незалежної держави. Педагогиня все життя присвятила пошукам шляхів створення і розбудови української школи, що відіграло особливу роль у розвитку освіти в Україні.

Список використаних джерел

1. Русова С. Єдина діяльна (трудова) школа. Катеринослав ; Ляйпціг : Укр. Вид-во в Катеринославі, 1923. 53 с.
2. Русова С. Нова школа. *Вибрані педагогічні твори* / С. Русова. Київ, 1996. С. 207–218.

О. С. Павлова

ТЕРМІНОЛОГІЧНЕ ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «ПАРТНЕРСТВО» У НАУКОВОМУ ПРЕДМЕТНОМУ ПОЛІ ПЕДАГОГІКИ

Трактування поняття «партнерство» висвітлено в різних наукових галузях, а саме: економіки, психології, соціології, політології, філософії та ін. Також це